

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.415/2017/5.szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács
elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű
III. rendű
IV. rendű
V. rendű
VI. rendű
VII. rendű
VIII. rendű
IX. rendű
X. rendű
XI. rendű
XII. rendű
XIII. rendű
XIV. rendű
XV. rendű
XVI. rendű
XVII. rendű
XVIII. rendű
XIX. rendű
XX. rendű
XXI. rendű
XXII. rendű
XXIII. rendű
XXIV. rendű
XXV. rendű
XXVI. rendű
XXVII. rendű
XXVIII. rendű
XXIX. rendű
XXX. rendű
XXXI. rendű
XXXII. rendű
XXXIII. rendű
XXXIV. rendű
XXXV. rendű
XXXVI. rendű
XXXVII. rendű
XXXVIII. rendű
XXXIX. rendű

XL. rendű
XLI. rendű
XLII. rendű
XLIII. rendű
XLIV. rendű
XLV. rendű
XLVI. rendű
XLVII. rendű
XLVIII. rendű
XLIX. rendű
L. rendű
LI. rendű
LII. rendű
LIII. rendű
LIV. rendű
LV. rendű
LVI. rendű
LVII. rendű
LVIII. rendű
LIX. rendű
LX. rendű
LXI. rendű
LXII. rendű
LXIII. rendű
LXIV. rendű

A felperesek képviselője:

. Kecskés Ákos ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Gyovai Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Cserich Zsolt ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Ítéletábla Pf.I.20.616/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Törvényszék 1.P.20.644/2015/23.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 500.000 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A H., 3258/1. helyrajzi számú ingatlan észak-nyugati teleksarkának közelében, a Borz és Hideg utcák találkozásánál található 120 éves, 25-30 méter magas, tömör téglából falazott, műemléki gyárkémény tetejére egy perben nem álló gazdasági társaság internet átjátszására alkalmas antennákat szerelt fel. A szerkezet megerősítését követően az alperes 2010. július 6-án a kémény tetejére bázisállomást állított fel, 32 méter magasságban 3 darab 6 méter magas rádiós antenna működik.
- [2] A jelenlegi telepítési helyszín alternatívája csak egy adótorony építése lehetne a jelenlegi helyszíntől minimum 800 méterre.
- [3] A felperesek ingatlanai a bázisállomástól 29-277 méterre szóródnak, értékükben az építmény létesítésével 5-15%-os csökkenés állt be.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperesek keresetükben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 100. §-a alapján kérték kötelezni az alperest a mobiltorony telepítése, üzemeltetése miatt a tulajdonukban álló ingatlanok értékcsökkenéséből adódó káruk megtérítésére. Keresetüket arra alapították, hogy az építmények tájidegen módon magaslanak ki a környezetből, rontják a kilátást és félelemkeltők, létesítésükkel sérült lakóházaik intimitása. Utaltak arra is, hogy az antennák által kibocsátott sugárzás az egészségre ártalmas.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Az ügy érdemével kapcsolatban azzal védekezett, hogy nem állapítható meg a szükségtelen zavarás, ezért a kereset alaptalan.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [7] Döntését érdemben azzal indokolta, hogy az alperes részéről a mobilátjátszó-állomás egy meglévő, műemléki jellegű kémény tetejére létesült, nem egy különálló acéltorony épült, ily módon a tájidegen látvány - mint szükségtelen zavaró tényező - hatása nem jelentős, ugyanakkor a sugárzás káros hatásaitól való félelem igazolt. Erre figyelemmel a felpereseknek a házas ingatlanok háborítatlan használatához fűződő jogai gyakorlásához, valamint az alperes gazdasági tevékenységének folytatásához kapcsolódó érdekeket mérte össze. Arra a következtetésre jutott, hogy a zavarás szükségtelennek minősíthető, ugyanis túllépi a lakóövezetben szokásos észszerűen számított tűréshatárt. Megállapította, hogy a szükségtelen zavarás és az annak kapcsán bekövetkezett forgalmi értékcsökkenés mint kár a perben igazolt, így az alperesnek a

felelősség alóli mentesüléséhez azt kellett bizonyítania, hogy a bázisállomás csak a jelenlegi helyén volt létesíthető műszaki okok és egyéb tényezők miatt. A perben kirendelt igazságügyi hírközlési szakértő szakvéleménye alapján arra a következtetésre jutott, hogy kisebb zavarással, hátrányokozással az átjátszóállomás nem volt kivitelezhető. Mérlegelése során hangsúlyosan értékelte, hogy a perbeli bázisállomás telepítésére egy meglévő építmény felhasználásával került sor, más esetben viszont két, 40-50 méter magas tornyot kellett volna telepíteni, amelyek közül az egyik a perbeli ingatlanoktól kb. 800 méteres távolságra lett volna elhelyezhető, azaz a felpereseket kevésbé zavarta volna, ugyanakkor a másik tornyot olyan területen kellett volna felszerelni, amelynek közelében szintén családi házas ingatlanok találhatók. Nem találta ezért megállapíthatónak, hogy ezen építési mód és műszaki megoldás választása esetén a kár egyáltalán nem, vagy csak lényegesen kisebb mértékben következett volna be. Ezért az alperes eljárását nem találta felrőhatóknak, így a kártérítési felelősségét sem állapította meg.

- [8] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az alperest a keresetben megjelölt összegek és késedelmi kamataik megfizetésére kötelezte az egyes felperesek részére.
- [9] Ítélete indokolásában hivatkozott a Ptk. 100. §-ára, 339. § (1) bekezdésére és a perbeli bázisállomás létesítésekor hatályos, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 96. § (2) bekezdésére, valamint a 2007. július 11-én beiktatott (3) bekezdésére, amelyek meghatározzák, hogy mely esetben nem minősül a létesítmény elhelyezése és működtetése a Ptk.-ban meghatározott szükségtelen zavarásnak. Rögzítette, hogy a polgári jogi felelősség megállapításánál a polgári jogi normák megszegése a releváns, egy speciális, más jogági norma nem értelmezhető úgy, hogy az a Ptk. rendelkezéseivel szemben általános jelleggel kizárná bármely hírközlési eszköz telepítése és működtetése esetén a szomszédjogi igény érvényesítését. Ezért az Eht. 96. § (3) bekezdését úgy értelmezte, hogy amennyiben a zavarás nem határérték feletti, úgy a bíróságnak a zavarás szükségtelenségét az érdekek összemérésével kell vizsgálnia. Az elsőfokú bírósággal egyezően megállapíthatónak találta az alperes részéről a szükségtelen zavarást és az azzal okozati összefüggésben keletkezett kárt. A bizonyítékok mérlegelésével azonban az elsőfokú bíróságtól eltérően arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a perben eredményesen nem bizonyította, hogy a terepviszonyok, az általa részletesen feltárt műszaki okok, illetőleg egyéb tényezők folytán minden más szóba jöhető helyen történő építés legalább ugyanilyen zavarással járt volna, kisebb hátrányokozással a torony nem volt kivitelezhető, vagyis objektíve nem volt más olyan telepítési helyszín, építési mód, műszaki megoldás, amelynek megválasztása esetén a kár egyáltalán nem, vagy csak lényegesen

kisebb mértékben következett volna be. Ezért azt állapította meg, hogy az alperes felróhatóság alóli kimentése nem vezetett eredményre, így őt a kereseti kérelemben foglaltaknak megfelelően marasztalta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen - tartalmilag - annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan az ítéletek hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [11] Kérelme indokaként előadta, hogy a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 3. § (2) és (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, valamint 163. § (3) bekezdését, amikor megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, ugyanis álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, a logika szabályaival ellentétesen mérlegelte.
- [12] Hangsúlyozta, hogy nem az alperes által épített toronyról van szó, hanem egy meglévő gyárkéményre kerültek felszerelésre a kb. 1,5 méter magasságú antennák és antenntartók az alperes részéről úgy, hogy már korábban volt a gyárkéményen egy másik cégnek - bár kisebb méretű, de jól látható - bázisállomása. Állította, hogy a felperesek nem tettek eleget a bizonyítási kötelezettségüknek abban a tekintetben, hogy az alperes részéről megvalósult volna a szükségtelen zavarás. Álláspontja szerint nem állapítható meg a létesítmény tájidegen jellege, illetve nem következett be intimitásvesztés sem, hiszen a bázisállomás nem eredményez belátást a felperesek ingatlanaiba, nem sérti a felperesek magánéletének zavartalanságához, bizalmasságához fűződő jogát. Sérelmezte, hogy a sugárzástól való félelmet mint értékcsökkentő tényezőt a másodfokú bíróság köztudomású tényként fogadta el úgy, hogy nem tett eleget az e körben ráháruló figyelmeztetési kötelezettségének. Hivatkozott arra, hogy egyébként a bázisállomás egészségre káros hatásai tudományosan nem igazoltak.
- [13] Érvelése szerint a felperesek nem csak a szükségtelen zavarás tényét nem tudták bizonyítani, de a szakvélemény sem az értékcsökkenés tényét, sem annak mértékét, sem az alperes által létesített berendezéssel való összefüggését nem támasztotta alá. Hivatkozott arra, hogy a létesítés során az Eht. 96. § (3) bekezdésében foglaltakat betartva járt el, az adott körülmények között a legminimálisabb zavarásra törekedett, így szükségtelen zavarás nem következett be.
- [14] Hivatkozott arra, hogy a kimentés körében őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tett. Részletesen kifejtette annak műszaki indokait, hogy az antenna csak az adott helyszínen volt létesíthető, illetve hogy a terepviszonyok, műszaki okok és egyéb tényezők folytán más szóba jöhető helyszín, ahol kisebb zavarással

megoldható lett volna a torony létesítése, nem volt kivitelezhető. Ennek figyelembevételével álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntött helyesen, amikor a keresetet elutasította.

- [15] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [17] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [18] A felperesek a szomszédjog szabályainak megsértésével, szükségtelen zavarással okozott kár megtérítése iránt indítottak keresetet a Ptk. 100. §-ára és 339. § (1) bekezdésére alapítottnak. Helyesen rögzítették az ügyben eljáró bíróságok, hogy ezen rendelkezések alapján a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy őket mint ingatlanszomszédokat az alperes a bázisállomás létesítésével szükségtelenül zavarja, és ezzel okozati összefüggésben ingatlanuk használati, illetve forgalmi értékének csökkenése folytán káruk keletkezett. Egyetértett a Kúria a jogerős ítélet indokolásában foglaltakkal, amely szerint a szükségtelen zavarás tilalma viszonylagos, csak az egymással ellentétes érdekek összevetése, összemérése után lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alperes részéről a jogsértés megvalósult-e. Helyesen rögzítette a másodfokú bíróság azt is, hogy a perbeli esetben a felperesek ingatlanuk zavartalan használatához fűződő érdekét kellett egybevetni az alperes mobiltelefonhálózat kiépítéséhez fűződő gazdasági, nyereségorientált érdekével, illetve a telefon- (internet-) hálózat kiépítéséhez fűződő közérdekkel. Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság arra is, hogy az irányadó bírói gyakorlat szerint a zavarás önmagában nem minősül szükségtelennek, nem minden zavarásnak van jogi következménye, ugyanakkor a szükségességet sem igazolja pusztán a közcélúság, a közérdek.
- [19] A Kúria megítélése szerint az ügyben eljáró bíróságok a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő mérlegelésével helyesen foglaltak állást úgy, hogy az alperes részéről a felperesek felé megvalósul a szükségtelen zavarás. Ebben a körben a másodfokú bíróság helyesen értékelte a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően szükségtelen zavarásként a tájidegen létesítmények látványát, az intimitásvesztést és a sugárzás káros hatásaitól való félelemmel együttjáró ellenérzést. A Kúria ugyanezen létesítmény vonatkozásában korábbi, Pfv.III.21.817/2013/6. számú ítéletében már ezzel egyezően foglalt

állást. Az ezen döntésben foglaltakat fenntartva jelen esetben is kiemeli a Kúria: vitathatatlan, hogy az adott esetben az alperes társadalmilag hasznos és szükséges közérdekű tevékenységet végez, azonban az is megállapítható, hogy a műemléki jellegű kéményen elhelyezett átjátszó zavaróan kontrasztos, emiatt hátrányosan hat a környezetében lévő ingatlanokra, azokban intimitásvesztést, nyomasztó környezeti látványt okoz, tehát az alperes álláspontjával ellentétben megállapítható mind a tájidegen hatás, mind az intimitásvesztés. A sugárzás káros hatásaitól való félelemmel kapcsolatban a Kúria a korábbi döntésében foglaltakkal egyezően rámutat, hogy ez a szubjektív tényező objektivizálódik azáltal, hogy csökkenti az ilyen helyzetben lévő ingatlanok iránti keresletet, és ezáltal csökken az ingatlanok forgalmi értéke is. Az ítélőtábla helytállóan vette figyelembe köztudomású tényként azt, hogy az ingatlanok vételárára negatív hatást gyakorol a sugárzástól való félelem. Ezt nem befolyásolja az a körülmény sem, hogy az ilyen típusú elektronikus hírközlési berendezések egészségkárosító hatása jelenleg nem bizonyított. Emiatt tehát az alperes állításával ellentétben nem állapítható meg a Pp. 163. § (3) bekezdésének megsértése.

[20] Kiemeli a Kúria, hogy a perbeli esetben a forgalmi értékcsökkenés tényét és annak mértékét a perben kirendelt szakértő aggálytalan szakvéleménye - az alperes hivatkozásával ellentétben - alátámasztotta. Mindezek alapján tehát a másodfokú bíróság helyesen állapította meg az alperes részéről a szomszédjogi szabályok megsértését, vagyis a szükségtelen zavarást és az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett kárt.

[21] A fentiek bizonyítottsága okán a másodfokú bíróság helyesen foglalt állást úgy, hogy ezt követően az alperesnek kellett bizonyítania azt, hogy a bázisállomás csak a jelenlegi helyén volt létesíthető, az építésre kizárólag ott volt lehetőség, illetve a terepviszonyok és műszaki okok miatt minden más szóba jöhető helyen történő építés legalább ugyanilyen zavarással járt volna. Egyetértett a Kúria az ítélőtáblával abban, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól nem tudta magát kimenteni. A másodfokú bíróság ebben a körben megfelelően értékelte bizonyítékként a műszaki szakértői véleményt, amely alapján az elsőfokú bíróságtól eltérően azt állapította meg, hogy a perbeli bázisállomás más módon is elhelyezhető lett volna, amely a felperesek kisebb mértékű zavarásával járt volna. Egyetértett a Kúria a másodfokú bírósággal abban, hogy az alperes - a rá háruló bizonyítási teher ellenére - a szakvéleménnyel nem tudta bizonyítani, hogy az általa felvázolt egyéb elhelyezési lehetőségek és műszaki megoldások a felpereseket a jelenleginél nagyobb mértékben zavarták volna. Helyesen rögzítette a másodfokú bíróság azt is, hogy minden más megoldás lényegesen több engedélyezést és nagyobb költséget igényelt volna az alperes részéről, ami nyilván szerepet játszott a helyszín megválasztásánál. Alappal mutatott rá a másodfokú bíróság arra,

hogy ebben az esetben az alperesnek számolnia kellett az esetleges ingatlan-értékcsökkenések kompenzálásával is.

- [22] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével foglalt állást úgy, hogy az alperes a felróhatóság hiányát bizonyítani nem tudta, így helyesen állapította meg az alperes kártérítési felelősségét.
- [23] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

Záró rész

- [24] A Kúria a pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek részére a jogi képviseletükkel összefüggésben felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a felülvizsgálati pertárgyérték alapulvételével a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával, az elvégzett tevékenységgel arányosan állapította meg.
- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. február 14.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

bíróági ügyintéző
HM